N°. 192. A°. 1839.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zondag 24 November.

Strafregt.

ONTWERP VAN WET, HOUDENDE HET EERSTE BOEK VAN HET WETBOEK VAN STRAFREGT.

I.

Dit ontwerp des eersten boeks van een zoo lang beloofd Nederlandsch strafwetboek bepaalt zich, volgens de bijvoegde Memorie van Toelichting »tot het vaststellen van eenige algemeene beginselen van strafwetgeving, welke zoo wel hunne toepassing moeten vinden bij de bearbeiding van het overige gedeelte van dit wetboek, als ook later, na de invoering van hetzelve, door den regter in het oog zullen moeten worden gehouden"

In een vorig nommer (26 oct) merkten wij reeds aan: dat, indien er al in een strafwetboek beginselen afzonderlijk moesten worden opgesteld, het ons dan nog zou voorkomen: dat bij de beginselen de gevolgtrekkingen tevens behoorden te worden voorgelegd; vermits men de beginselen gewoonlijk eerst juist leert waardeeren bij de gevolgtrekkingen. Door beginselen aan te nemen, alvorens de gevolgtrekkingen te kennen, neemt men dikwerf meer aan dan men zou hebben willen doen, had men de gevolgtrekkingen gekend.

Wij zagen niet in waarom er slechts in Nederland geen volledig strafwetboek in eens zou kunnen worden voorgesteld, gelijk zulks in zoo veel andere landen, die in den laatsten tijd hunne strafwetgeving verbeterden, geschied is. Daar geloofde men niet dat het verstand der natie uitsluitend in het brein van eenige ambtenaren verkeerde, maar schreef men een volledig strafwetboek als eene prijsvraag uit, en erlangde men voortreffelijke ontwerpen die het voorregt hadden van een stelselmatig geheel uit te maken, en in hun volledig verband konden worden beoordeeld.

Hier erlangen wij, na 25 jaren wachtens, van ons ministerie een eerste boek, handelende over *misdrijven en straffen in het algemeen.* Het is verdeeld in zes titels. De eerste voert ten opschrift: *Van misdrijven, en derzelver onderscheidingen;* de tweede: *Van straffen in het algemeen;* de derde: *Van poging tot misdrijf;* de vierde: *Van de verschillende wijze waarop misdrijf gepleegd en aan hetzelve deel genomen wordt;* de vijfde: *Van toerekening van misdrijf;* en eindelijk de zesde: *Van de straffen wegens herhaling van misdaden en wanbedrijven.* Het geheele ontwerp behelst 74 artikels.

Wij moeten bekennen dat de gematigdheid der voorgestelde straffen ons heeft verwonderd. Geeseling en brandmerk zijn weg gebleven, en ook de in ons oog ondoelmatige vertooning van het zwaaijen des zwaards over het hoofd.

De voorgestelde criminele straffen zijn:

1°. De doodstraf.

2°. Dwangarbeid, voorafgegaan hetzij door tentoonstelling op het schavot onder de galg, hetzij door enkele tentoonstelling op het schavot, hetzij door eerloosverklaring.

3°. Tuchthuisstraf, voorafgegaan hetzij door tentoonstelling op het schavot, hetzij door eerloosverklaring.

4°. Bannissement (waarom geen Hollandsch woord: *ballingschap* of *verbanning* ?); gepaard met eerloosverklaring.

5°. Enkele eerloosverklaring.

6°. Geldboete.

7°. Verbeurdverklaring van bepaalde voorwerpen.

De correctionele straffen zijn:

1°. Gevangenisstraf.

2°. Schorsing voor eenen tijd in de uitoefening van bepaalde burgerlijke of staatkundige regten.

3°. Verbod om zeker bepaald bedrijf, kostwinning of nering uit te oefenen.

4°. Geldboete.

5°. Verbeurdverklaring van bepaalde voorwerpen, gepaard met eene der bovenvermelde straffen.

De policie straffen zijn:

1°. Gevangenisstraf.

2°. Tijdelijk verbod om zeker bepaald bedrijf, kostwinning of nering uit te oefenen.

3°. Geldboete.

4°. Verbeurdverklaring van zekere bepaalde voorwerpen, gepaard met eene der bovengemelde straffen.

Het grootste bezwaar opzigtens de voorgestelde straffen hebben wij tegen de eerloosverklaring. Bij nadere overweging, hopen wij, zal men inzien dat dit eene zeer ondoelmatige straf is. Eerloosheid hangt af van de publieke opinie, niet van den wetgever. Sommige daden maken den schuldige eerloos, zonder dat de wetgever er de straf van eerloosheid tegen bepaalde, de regter er die over uitsprak; andere zullen nooit eerloosheid in de oogen des publicks na zich slepen, al had de regter er die over uitgesproken. Men denke hier slechts aan het duël. Eene criminele veroordeeling, ter zake van een loijaal duël gewezen, zal den veroordeelde nooit in de oogen des publicks onteeren.

Eerloosheid, in den zin gelijk het woord hier bedoeld wordt, behoort aan de publieke opinie te worden overgelaten, de wet moet nooit iets willen doen, wat zij niet doen kan; zij moet nooit vruchtelooze noch nuttelooze bepalingen maken. Men vergete MONTESQUIEU's gezegde niet: Nuttelooze wetten benadeelen de noodwendige.

Als de wet eerloosheid uitspreekt tegen daden die men niet als onteerend beschouwen kan, is zij vruchteloos.

Als zij het doet tegen daden, die reeds als onteerend beschouwd werden, is zij nutteloos.

Als zij — hetgeen somtijds het geval kan wezen — eerloosheid daarstelt, is zij schadelijk.

Wat was het grootste bezwaar tegen het brandmerk? dat het onteerde. Een gebrandmerkt mensch werd wezenlijk als een onteerd mensch beschouwd. Men vlood hem als eenen verpeste, men sloot hem den weg tot verbetering, men verlaagde hem in zijn eigen oog. Het brandmerk, helaas, was de aanleiding tot menigen moord.

Echter had het brandmerk eenig nut; het was voor de policie en justitie een herkenningsteeken. Maar welk nut kan men van eerloosverklaring als bijkomende straf verwachten?

Die eene daad, waartegen de dood, dwangarbeid, tuchthuis, ballingschap bedreigd is, niet nalaat uit vrees voor die straffen, zal ze ook niet nalaten omdat er bij dezelve nog eerloosheid is bedreigd.

Misschien zullen wij ons hier niet duidelijk genoeg kunnen uitdrukken, echter hopen wij, zal men bij aandachtige overweging het onderscheid bemerken. Wij zijn overtuigd dat, in de Europische maatschappij, niets zoo algemeen van misdrijven weerhoudt als de vrees voor schande. Men vreest dus de eerloosheid; ja: maar men vreest de eerloosheid der publieke opinie, veeleer dan die der wet. Die om een staatkundig misdrijf, om poging tot omverwerping der bestaande regering b. v. wordt gebannen, zal er niets om geven, of de strafwet hem daarbij eerloos verklaard. De billijkheid der verbanning kan ten volle worden erkend; met regt beschouwe men hem als vijand verwijderd, maar op wat grond onteerd? Hem die, door honger gedreven, het tuchthuis voorbijziet, en eenen diefstal begaat, ontneme men eenen tijd lang zijne vrijheid, zeer goed; maar hem daarna eerloos achten, wie zal dat doen?

Maar nu heeft de wet het gedaan, nu heeft de regter hem eerloos verklaard; nu keert hij in de maatschappij terug, en in stede van daar, als hij zich goed gedragen wil, bescherming te vinden, bij de wet die hem strafte toen hij misdeed, ontmoet hij daar zijnen ergsten vijand in de wet, in de wet die alleen hem eerloos noemt.

De wetten mogen streng zijn, zeer streng; maar zij moeten regtvaardig en edelmoedig wezen. Eenmaal de straf geleden, moet de misdaad vergeten zijn, totdat eene nieuwe misdaad de vorige herinnert.

Zuiver, niet bevlekt met schande, moet de gestrafte terugkeeren in de maatschappij. De wet moet er de eerste zijn om den ongelukkige tegen krenkingen te beschermen. Zoo wordt de wet grootmoedig en menschlievend, en geacht en bemind door hem zelfs die hare strengheid gevoelde; maar wil zij den mensch, omdat hij eenmaal misdeed, onteeren, vervolgt zij hem nog buiten den kerker, in de maatschappij, in de armen zijner vrouw en kinderen, — o wie gevoelt niet dat zulk eene gruwzame, zulk eene afschuwelijke wet wrok en haat inboezemen, en tot misdrijf leiden moet! —

RUSLAND.

St. Petersburg, 12 *nov.* Sedert 8 dagen hebben wij hier eene koude van 4 tot 5 graden Reaumur, maar nog geen sneeuw. Zaturdag morgen vertoonde zich het eerste ijs uit het Ladoga-meer op onze rivier, ten gevolge waarvan de groote schipbrug moest worden afgenomen. Se[illegible] ren is het ijs op de Newa zoodanig toegenomen, dat [illegible] zelfs [illegible] geene bootjes meer bevaarbaar is. Men herinnert zich niet de [illegible] zoo [illegible] met ijs bezet te hebben gezien. Het ijs in de haven van Kr[illegible] zoo dik, dat men er zonder gevaar over loopen kan. [illegible] in Kroonstad 1357 schepen aangekomen; te Riga, tot den [illegible] der vorige maand, 1677, en van daar uitgezeild 1575.

ENGELAND.

Londen, 10 *nov.* De hertog *van Wellington*; die, als bewaarder der vijf havens, zich te Dover bevond, is eergisteren [illegible] door een ernstig

toeval (zoo het schijnt eene beroerte) overvallen, welke hem dien dag geheel sprakeloos heeft doen blijven. Bekwame artsen zijn terstond van hier vertrokken, om den doorluchtigen zieke hulp te bieden; dezelve moet zich heden eenigzins beter bevinden. Sinds geruimen tijd was hij lijdende.

— Men spreekt weder van nieuwe wijzigingen in het ministerie, waarbij lord *Ebrington* secretaris van staat voor de koloniën zou worden en als lord-luitenant van Ierland door lord *Duncannon* vervangen.

— De beruchte dr. *Taylor* is in Cumberland op nieuw in arrest genomen, ten gevolge eener door hem gehouden oproerige redevoering.

— Een ingezeten van Liverpool heeft, zegt men, een nieuw stoomwerktuig uitgevonden, dat slechts de helft der brandstof van de thans gebruikelijke zou vereischen, en waardoor aan eene stoomboot eene zoo groote snelheid zou worden gegeven, dat zij de reis naar Noord-Amerika binnen zes dagen zou kunnen volbrengen. Met verlangen ziet men de bevestiging van deze uitvinding te gemoet.

— Dezer dagen is zekere *Richard Andrews*, een voormalig juwelier van Dover, overleden; een man die, een groot vermogen overgewonnen hebbende, eenige jaren geleden zijne zaken liet varen en een vrij zonderling leven leidde. Zoowel des zomers als des winters begaf hij zich steeds ten vier ure des namiddags naar bed. Te huis gebruikte hij nooit iets anders dan thee; zijn maaltijd hield hij in eene gaarkeuken, en tot het zetten van zijne thee nam hij geen ander water dan hetwelk hij na een uur pompens verkreeg, begrijpende dat het eerst dan regt zuiver kon zijn. Hij heeft zijne twee executeurs testamentair tot zijne erfgenamen benoemd, en niets aan zijne nabestaanden, die in behoeftigen staat verkeeren, nagelaten. Sedert den dood zijner vrouw, wier nagedachtenis hij verweet dat zij haar goed aan hare eigene familie vermaakt had, was nooit eene vrouw over den drempel van zijn huis gekomen. Hij bezorgde zijne huishouding zelf en ging altijd gekleed naar bed. Hij heeft verlangd begraven te worden met vier ringen van groote waarde aan de vingers, eene nieuwe zeemlederen broek onder zijn hoofd, eene fluweelen muts in zijne regterhand, een nieuw hemd, met zilveren knoopjens vastgehecht, en, in plaats van in een doodkleed, in de bruidsjapon van zijne grootmoeder. Zijne executeurs hebben zich stiptelijk aan zijn' laatsten wil gehouden.

— De heer *Charles Green*, de beroemde luchtreiziger, maakt sedert eenigen tijd toebereidselen tot het vervaardigen van eenen luchtbol, waarin hij de reis van Londen naar New-York wil afleggen. De machine zal van ontzettende grootte zijn.

FRANKRIJK.

Parijs, *20 nov.* Men verhaalt dat de heer *Beranger* uit het departement van de Drome, eenen brief aan den koning geschreven heeft, om hem te bedanken voor de waardigheid van pair van Frankrijk, waartoe hij dezer dagen benoemd is. De heer *Beranger* verlangt lid van de kamer der gedeputeerden te worden.

— Men gelooft dat de onderhandelingen, die reeds te Parijs begonnen waren tusschen de commissarissen van het Engelsche bureau van koophandel en de gedelegeerden van het Fransche ministerie, tegen het einde dezer maand hervat zullen worden. Doordien de heer *Labouchère* minister geworden is, bevindt zich het Engelsche bureau thans onvoltallig, en men gelooft, dat de heer *Sheil* of wel de heer *Bowring* tot lid daarvan zal worden gekozen.

BELGIE.

Brussel, *21 nov.* Gisteren heeft de Kamer der volksvertegenwoordigers, met 33 tegen 24 stemmen, aangenomen de conclusiën der commissie, belast met het onderzoek der verkiezingen van Dendermonde, zullende derhalve alleen de heeren *de Decker* en *Vilain XIV* moeten herkozen worden.

In den *Commerce Belge* leest men:

Men verzekert dat de financiële onderhandelingen met Holland, door de bemiddeling der respective gezantschappen voortgezet, groote vorderingen ter bereiking van eene voor de beide landen gunstige uitkomst gemaakt hebben, en dat de Utrechtsche commissie niet weder zal bijeenkomen, of, zoo zij weder vergadert, zulks alleen zal zijn om de vastgestelde grondslagen, ingevolge haar mandaat, te bekrachtigen.

— De kamer heeft zich heden bezig gehouden met de graanwetten en bij die gelegenheid werd het ministerie van alle kanten met interpellatiën als bestormd. In het bijzonder wilde de heer *de Renesse* weten, of het gouvernement er op bedacht was, om de beloofde wijzigingen in het tollarief, ten behoeve van de afgestane gedeelten van Limburg, voor te stellen. De minister van binnenlandsche zaken gaf te kennen, dat dit geschieden zoude, zoodra de belangen van de inwoners dier gedeelten bepaaldelijk zullen zijn geregeld. Ook heeft dezelfde minister, op aandrang van den heer *Delahaye*, verklaard, dat de regering geen oogenblik de belangen der stad Gent uit het oog had verloren, en steeds bedacht was op de middelen om in den moeijelijken toestand van den handel en de nijverheid dier stad te voorzien. Wat het jongste complot aangaat, meende de minister, dat het oogenblik nog niet gekomen was, om daaromtrent eenige opheldering te geven. De wet is, ten slotte, met algemeene stemmen aangenomen.

NEDERLANDEN.

Amsterdam, *22 oct.* Heden is door de criminele regtbank alhier een zeer opmerkelijk arrest uitgesproken. Voor eenigen tijd was een beklaagde veroordeeld geworden door de regtbank te Hoorn, zamengesteld uit de heeren *Duker*, regter, fungerend president, *van Akerlaken*, regter plaatsvervanger, en *van Geldrop*, procureur, ten dezen als plaatsvervanger fungerende. De veroordeelde kwam van dat vonnis in appel. De criminele regtbank heeft thans overwogen, dat de regterlijke magt alleen wordt uitgeoefend door de bij de wet bestaande collegiën; dat de benoeming der regters alleen geschieden kan door Z. M. den koning, en dat niemand, zelfs in buitengewone gevallen, of gedurende de vacantie, zich zelven met eene regterlijke waardigheid bekleeden kan, of door anderen bekleed kan worden; dat dus het vonnis in kwestie slechts door twee regters kan gerekend worden te zijn gewezen, en dus, volgens art. 57 der *Wet op de regterlijke organisatie*, nietig is; dat hier geene nietigheid in den vorm, maar eene radicale nulliteit bestaat: zoodat het zoogenaamde vonnis gerekend moet worden *geen* vonnis te zijn, en de geheele zaak als niet behandeld moet beschouwd worden, en dat eindelijk, daar de wet twee instantiën toekent, de regtbank te Hoorn op nieuw de zaak behoorlijk moet onderzoeken. Het gewezen vonnis is op deze en andere gronden, bij een zeer uitvoerig arrest, door de criminele regtbank vernietigd.

's Gravenhage, *21 nov.* Naar men verneemt, is thans door de hooge regering goedgekeurd het daarstellen van een entrepôtdok aan het westeinde of het nieuwewerk te Rotterdam, en zijn tevens vastgesteld de bepalingen, welke tot uitvoering hebben moeten leiden.

Rotterdam, *21 nov.* Men verneemt, dat gisteren avond door de heeren commissarissen van policie, binnen deze stad, op heeterdaad is betrapt geworden zekere *J. van Lis*, mr. smid, wonende in de Goudsche Wagenstraat, terwijl hij juist bezig was met het snoeijen van muntspeciën; — een aantal versch gesnoeid geld, het snoeisel en vijlsel, benevens alle tot dat einde gebezigde instrumenten, als scharen, vijlen enz., zijn in beslag genomen, en met den dader aan de justitie overgeleverd geworden. — Deze ontdekking is van groot gewigt, daar men, sedert eenen geruimen tijd, bijna niet dan versch gesnoeid geld in omloop zag; het is wenschelijk, dat deze betrapping moge leiden tot ontdekking van anderen, die met den dader welligt in verband staan. De gearresteerde is terzelfder zake, eenige jaren geleden, reeds voor het geregt geweest, doch destijds, wegens het onvolledige en onduidelijke in de wet, vrijgesproken.

BEURSBERIGT

van 22 november.

Holland. Certificaten werkelijke schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $51\frac{5}{8}$, $\frac{13}{16}$, $\frac{11}{16}$; dito 5 pCt. $98\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{16}$; Uitgestelde schuld $\frac{57}{64}$, $\frac{29}{32}$; Kansbiljetten $23\frac{7}{8}$; Amortisatie-Syndikaat $4\frac{1}{2}$ pCt. $92\frac{7}{8}$, 93; dito $3\frac{1}{2}$ pCt. $77\frac{1}{2}$, 78, $77\frac{13}{16}$; Handelmaatschappij $4\frac{1}{2}$ pCt $162\frac{1}{8}$, $163\frac{5}{8}$, $\frac{1}{4}$; Oostindische leening 5 pCt. $94\frac{3}{4}$, $95\frac{1}{8}$, 95; Aandeelen Rijn-spoorweg $97\frac{1}{4}$.

Spanje. Ardoins van 85 pond $24\frac{1}{4}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{9}{16}$; dito onbepaalde stukken $22\frac{1}{2}$, $\frac{9}{16}$; Passive $6\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$.

Rusland. Obligatiën *Hope en Comp.* 1798 en 1816, 5 pCt. 104; dito 1828 en 1829, 5 pCt $103\frac{3}{4}$, 104; Cert. 1831 en 1833 5 pCt. $97\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$; Inschrijving in Assignatiën 6 pCt. $67\frac{5}{8}$; Cert. $67\frac{3}{4}$, $\frac{13}{16}$.

Pruissische loten van 50 R. $123\frac{1}{4}$; Metalliek 5 pCt $103\frac{1}{2}$; Columbianen 1ste van 100 pond $18\frac{1}{2}$; dito 2de van 100 pond 20, $\frac{3}{16}$; dito van 250 pond $18\frac{3}{4}$, $19\frac{1}{8}$; dito van 500 pond $18\frac{3}{4}$, 19; Kl. Coup. 4, $\frac{1}{8}$; Kl. Bl. Gr. Coup. ƒ $2\frac{1}{2}$; Ardoins Coup. november en mei $19\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$; Brazilianen 5 pCt. van 100 pond $74\frac{1}{2}$.

Mengelwerk.

Que faire avec la goutte, à moins qu'on se souvienne?

Lange jaren zijn er verloopen, sinds ik, verstompt door een leven van werkeloosheid en vermaken, het vermoeijendste van alle soorten van leven, Engeland verliet om het vaste land te bezoeken. Ik doorreisde Frankrijk, Italie, Portugal, Spanje, in de steeds te leur gestelde hoop van de warme zon des zuidens, dat onwelzijn van ligchaam en geest, te zien verdrijven, hetwelk niets anders is dan de afmatting en de verveling der ligtmisserij. Even onwel kwam ik van mijnen langen togt terug, nog gelukkig van niet bezweken te zijn onder ontberingen van allerlei aard, en aan de telkens hernieuwde kwellingen die ik te lijden had.

Naauwelijks had ik den geboorte-grond bereikt, en ik wijdde mij aan al de weelde van zinnelijkheid en comfort, die men daar slechts vindt. Ik offerde aan mijnen lang beperkten eetlust de eindelooze lijst der voortbrengselen van de Engelsche kokkunst; en, ik beken het tot mijne schande, dit deed mij met vernieuwde geestdrift de heilige vaderlandsliefde gevoelen, waarvan onze dichters en redenaars zoo veel ophef maken. Ik dreef dit zelfs zoo ver, dat een prozaïsche woestijn van Herefordshire mij veel meer roerde dan de poëtische bosketten van oranjeboomen des zuidens.

Mijne vaderlandsche levenswijs deed wonderen. Binnen weinig maanden was ik niet herkenbaar meer; geheel mijn persoon had eene volledige metamorphose ondergaân. Mijn vasten-gezigt had eene glinsterende kleur gekregen; mijne dunne en lange gestalte was in eene imposante rondheid verdwenen; mijne voeten, de barometers der gezondheid, getuigden dat de goede cier zijn gewoon uitwerksel gedaan had: een verschrikkelijke aanval van jigt! En sedert ben ik veroordeeld om meer dan zes maanden van het jaar in eenen armstoel door te brengen. . . . . *Juste retour hélas des choses d'ici-bas!*

Om voorzigtig perk te stellen aan de toenemende ontwikkeling mijner zwaarlijvigheid en jigt, heeft een kundig geneesheer mij verandering van lucht aangeraden. Ik heb Londen verlaten en mij geïnstalleerd in dit kasteel, bakermat mijner voorvaders, en dat ik sinds 25 jaar niet gezien had. Dezen morgen vroeg ik mij: wat doen om den tijd te dooden die zoo snel voorbijvliegt, maar die zoo onbegrijpelijk langzaam voortslakt als men oud en jigtig is? En, op mijn woord, ik vond niets beters dan eene rondslentering in de *vallei der herinneringen*, zoo als men in mijn' tijd zeide.

Ik heb mijn smartstoel laten rollen voor een oude bureau; laat zien wat zijne laden behelzen. Goede hemel! welk eene menigte brieven, van vrouwelijk klein en gebroken schrift, zamengebonden met groene en rozenkleurige linten. Vervolgens wat al miniatuur-portretten van kwijnende blondines, de blaauwe en smeltende oogen, van pikante brunettes met haar tintelend en levendig oog! Wat al lange tressen haar van allerlei kleur, van af het dubbelzinnigste kastanje tot aan het schitterendst zwart! Wat al ringen en spelden en braceletten met eeden van eeuwige

liefde, van eindelooze trouw, tot deviesen; eeuwige liefden, eindelooze trouwen die grootendeels niet bestand waren tegen eene gemeenzaamheid van zes maanden! Wat ontpaarde witte handschoenen; wat al beurzen, kunstig werk van teedere handen; wat al waaijers, half veroorloofde diefstallen van het bal, diefstallen zoo lief geweigerd, zoo flaauw teruggeëischt! Wat al strikken, in de verwarring van den dans bemagtigd! wat al ceintures, blozende bewilligd na lange en schaamtevolle vertragingen! en (om een einde te maken aan de ijdele opsomming, die aan snoeverij zou grenzen,) wat schrikbare hoop van verdroogde bloemen en bouquetten! 'T is om van afgunst te sterven voor den onvermoeidsten der kruidkundigen van Groot-Brittanje en Ierland.

Het verleden met deszelfs vreugden en smarten, reeds zoo lang uitgewischt, herrijst voor mijne verbeelding bij den aanblik dezer liefdepanden, die het gevoel, hetwelk zij voeden moesten, overleefden. Op dit oogenblik echter beantwoorden zij zoo zeer aan hunne bestemming, dat zij mij de liefelijke schepsels herinneren, die ze mij gaven, zoo levendig als riep een toovenaar ze voor mij op.

Dit miniatuur vertoont het eerste voorwerp mijner liefde. Niet dier kinderachtige en vervroegde liefde, die ten tienmaal gevoelt, tusschen de vijftien en twintig jaren, voor een aardig kamermeisje, voor de dochter of de zuster van eenen leermeester, liefde die niets dan een kindergril is; maar dit portret herinnert mij haar die voor het eerst het gevoel eener hartstogtelijke en ernstige liefde in mijn hart wekte. Het was de eerste vrouw die mij het huwelijk deed beschouwen als een dadelijk geluk, om terstond aan te grijpen, en niet als eene verandering van levenswijze, wenschelijk alleen in een verwijderd verschiet, en zoo laat mogelijk te ondergaan.

LOUISA SYDNEY heette zij. Het was een jong meisje, bekoorlijk, schoon en aanvallig; hemelsblaauwe oogen; een zuiver en edel voorhoofd; een wit satijnig vel, zoo licht getint, als eene naauwelijks ontloken agaatroos. Hare donker bruine lokken golfden in lange en zijige krullen op hare blanke schouders, en daalden, ontrold, tot aan haar middel welks verwonderlijke fijnheid zij deden uitkomen. Het was een gelukkige dag, toen een dier zoo schoone lokken dit medaillon verrijkte. Arme LOUISA! Wat beminde zij mij!

De herinnering der liefde van een schoon en onbedorven meisje heeft iets melancholisch zoets. Het is eene oasis in het leven, werwaarts de gedachte steeds terugtrekt, telkens als het hart walgt van de lage driften dier verbasterde menigte welke leeft bij den dag. De herinnering aan LOUISA! oh, ik zou ze niet willen missen voor alles . . . (mijn hemel, wat thans zeggen, nu het *alles* mijner genoegens zoo weinig beteekent?) Maar nogtans, mijne genoegens, — allen gaf ik ze, en meer, en meer nog, liever dan die overtuiging te verliezen, dat LOUISA mij bemind heeft.

LOUISA SYDNEY was niet alleen schoon, maar goed en zacht boven alle uitdrukking. Nogtans had hare zachtheid en onderwerping niets vervelends; zij vloeiden voort uit eene volslagen afwezigheid van egoïsmus, waardoor zij hare wenschen rigtte naar die der personen, welke zij lief had, niet uit eene berekende inschikkelijkheid, maar uit natuurlijke neiging. Zij was nadenkend en dweepachtig van karakter, hetgeen volmaakt met den aard harer schoonheid overeenkwam. Haar vernuft schitterde niet, maar gaf een zacht en aanhoudend licht, hetgeen, zonder te verblinden, alles rondom haar weldeed als de avondschemering van eenen schoonen zomerdag. Geene der epigrammen, waarmede kwaadsprekendheid of boosaardigheid de gezelschappen opvrolijken verwierf ooit een glimlach van haar. Maar men behoefde haar slechts aan te zien, om overtuigd te wezen dat die ziel de poëzij moest gevoelen in hetgeen zij het edelst en zuiverst heeft, de godsdienst moest begrijpen, naar haren echten zin en verhevenheid; de natuur moest bewonderen in hare nederigste voortbrengsels, hare eenvoudigste wonderen. Romanesk — maar gelijk een onbedorven en onschuldig meisje het is, — juist omdat zij onbedorven is en onschuldig, en niets nog hare frissche beguichelingen verdorde.

Welk een bekoorlijk tafereel maalden wij ons van de toekomst. In de naïve eenvoudigheid haars harten, begeerde LOUISA niets ter wereld dan mijne liefde en eene hut. Ondanks haar zelve, berustte zij in de weelde, welke mijn fortuin en mijn rang mij bijna ten pligt maakte.

Ziehier den eersten brief, dien zij mij schreef: want ik bemerk dat ik ze heb genommerd:

» Ik vrees dat gij zelf mij te gemakkelijk overgehaald mogt vinden en mijne onvoorzigtigheid laakt, nu ik het biljet beantwoord, hetwelk gij mij op het laatste bal in de hand hebt geschoven. Wat het mij zeide, wist ik reeds; ik hoopte het, maar ik twijfelde er nog aan. Toen ik het las, vergiftigde een gevoel van berouw mijne vreugde: mijn geweten verweet mij dat ik het niet had moeten aannemen, en dat ik, door het te lezen, te kort deed aan de pligten jegens mijne goede moeder. Ieder woord van teederheid (en nooit geeft zij mij andere woorden) schijnt mij een verwijt mijner dubbelzinnigheid. Oh! laat mij haar zeggen, of liever beken het haar zelf, dat gij mij bemint. Er ligt in dit geheimenis iets dat naar misdrijf zweemt, en het mij doet haten.''

Arme, lieve LOUISA!

Ziehier n°. 2.

» Welk bekoorlijk tafereel schetst gij mij van ons toekomend leven! Maar zult gij, waarde HENRY, de vrolijke en schitterende wereld, waarin gij u schijnt te gevallen, vaarwel kunnen zeggen om u met mij in eenig afgezonderd oord te vestigen? Hoe gelukkig voel ik mij, in het land, de bosschen, de bloemen, de vogels te zien beminnen, bijna zoo veel als ik! (arme, goede ziel, het was mij gelukt haar en mij zelven te overreden dat ik een volmaakt CORYDON was!) van mijne kindsheid af, vond ik daarin de zoetste genoegens, en deze overeenkomst van smaak schijnt mij een nieuwe schakel der keten die ons verbindt. — —

» Is het niet nog veel laakbaarder van mij, u in het geheim te schrijven, dan uwe brieven te lezen? (Ik had verzuimd mij te verklaren om de egoïstische voldoening te hebben van te zegevieren over den tegenzin dien LOUISA gevoelde tegen de voortzetting onzer briefwisseling.) In waarheid, HENRY, ik kan en mag u niet meer schrijven, alvorens mijne moeder alles wete. Zij is te inschikkelijk en te goed om bedrogen te worden door haar kind, waarvoor zij zoo veel zorgen en genegenheid heeft. — Ik weet niet hoe ik den moed zal hebben om u dit biljet in de hand te geven. Er ligt in zoodanige handelwijze, onder de oogen zelve dergene welke ik bedrieg, iets zoo onkiesch, dat ik bloos bij de enkele gedachte. Oh! mijn waarde HENRY, vat nu althans geene slechte gedachten van mij op, omdat mijne liefde sterker is dan de zedigheid van het jonge meisje. LOUISA.''

Ik voldeed aan haren wensch en bekende onze liefde aan hare moeder, iets eerder dan ik voornemens was. De goede vrouw scheen bijna even geraakt als verwonderd, dat hare dochter eenige voorkeur aan eenen man had gegeven zonder haar te hebben geraadpleegd. Eene traan en een kus van LOUISA, eenige beloften en hartstogtelijke woorden van mij herstelden den vrede, en alles was wederom goed.

» Mijnheer LYSTER, zeide lady SYDNEY, ik vertrouw u mijne dochter die mij dierbaarder is dan het leven. De teederheid harer ziel evenaart, helaas, die van haar gestel; zij zou onbestand zijn tegen wederwaardigheid. Waak zorgvuldig over haar geluk, vermijd vooral hare gezondheid bloot te stellen aan plotselinge veranderingen van lucht. Vergeet nooit dat gij daar eene even teedere als kostbare plant hebt. Zij vereischt onafgebroken zorgen, maar zij zal er u met woeker schadeloosstelling voor geven, indien de hemel u haar laat behouden.''

Er lag in deze aanbeveling der moederlijke liefde iets droevigs en plegtigs, hetwelk eenen nevel over mijne vreugde verbreidde; maar zoodra ik mijne bruid wederzag met haar frisch en rozengelaat, met hare schoone oogen vol leven, schreef ik den raad van lady SYDNEY toe aan de steeds overdrevene bezorgdheid eener moeder, en ik glimlachte over hare vergelijking van LOUISA bij eene ziekelijke plant.

Iedereen weet hoe kort en gelukkig die dagen zijn waarin men zijne bruid aanbidt. Voor mij gingen zij voorbij met de snelheid des drooms; en nogtans, dwaas die ik was, morde ik over hunne lengte.

Op eenen avond hadden wij het plan ontworpen van een watertogtje naar Richmond, waar wij zouden eten. LOUISA maakte er zich een feest van, en gevoelde eene kinderlijke vreugde bij de gedachte van eenige uren op het land door te brengen.

Den volgenden morgen was de lucht drukkend en donker; plotselinge windvlagen en dikke wolken deden regen voorzien. Lady SYDNEY ried het togtje tot een' gunstigeren dag te verschuiven; maar ik meende teleurstelling op LOUISA's zacht gelaat te ontwaren, en (waarom het ontveinsd) dezelfde eigenzinnigheid die mij dikwerf aangespoord had om met de schroomvallige voorzorg van lady SYDNEY te spotten, zette mij aan om niet naar hare vermaningen te luisteren en toch te vertrekken. Wij scheepten ons in aan de trappen van White-Hall, vrolijk van hart, in weerwil der bezorgde blikken, welke lady SYDNEY van tijd tot tijd naar de bewolkte lucht wierp.

Het was een bekoorlijke dag, geheel doorgebragt in het genot der heerlijke streken van Richmond. LOUISA leunde op mijnen arm, en haar kozend oog zocht een blik van deelneming in mijne oogen bij elke nieuwe schoonheid der natuur. Oh! zoo te wandelen met haar die men bemint, in eene verrukkelijke schoone streek, — het is eene zuivere wellust, welke men niet vergeten kan. Elk harer woorden, iedere uitdrukking van haar bevallig gelaat, — ik herinner ze mij levendiger dan iedere andere omstandigheid mijns levens!

Lady SYDNEY kwam ons te gemoet; zij wilde naar de stad terugkeeren; bij elke voorbij drijvende wolk zag de goede vrouw ons met regen of onweder bedreigd. Na eenig vertoef, boosaardig door mij verlengd, werd onze inscheping bewerkstelligd. Al deze ongewone inspanning had mijne schoone bruid zeer opgewekt en vermoeid; in de schuit deed hare moeder mij bemerken, dat zij zeer rood zag, en weinig scheelde het, of ik had het woord euvel genomen, zoo veel bekoorlijker vond ik LOUIZE met haar verlevendigd tint en hare schitterende oogen.

Naauwelijks waren wij halfweg Londen, toen de tot nog toe dreigende lucht in stroomen van regen uitbrak. LOUIZE was weldra doorweekt. Ik zou geene woorden hebben gevonden om uit te drukken hoe ik mij toen mijne eigenzinnigheid verweet, van die noodlottige vaart te hebben doorgedreven. Hare moeder, hare arme moeder, waaraan men zoo wreedaardiglijk ongehoorzaam geweest was, kon de oogen vol schrik en smart niet van hare dochter wenden. Gedurende den geheelen togt was ik de prooi van een bitter gevoel van angst en berouw, hetwelk de glimlach van LOUISA niet verzachten kon.

Al de middelen, door lady SYDNEY te baat genomen om de gevolgen van dien noodlottigen dag te keeren, waren vruchteloos. Den volgenden dag werd LOUIZE overvallen door eene hevige koorts: hare arme moeder werd bijna waanzinnig. Ik had den moed niet mij te vertoonen. Ik gevoelde dat al de rampen, die deze nog onlangs zoo gelukkige familie boven het hoofd hingen, aan mij alleen waren te wijten. Het gevaar echter nam dagelijks toe. Het hart verscheurd van wanhoop, bad ik den hemel LOUIZE te sparen: hij was doof voor mijne dringende gebeden.

LOUIZE behield onafgebroken al haar verstand. Zij wist aldus dat hare oogenblikken geteld waren. Zij verlangde mij eene laatste maal te zien, men bragt mij in hare kamer.

Ik vond haar uitgestrekt op eene sopha, het gelaat sterk gekleurd door de koorts, hare oogen schitterden van het vuur der ziekte. Een traan ontglipte dezelve toen zij ze op mij rigtte. Ik bleef stom, gesmoord door de pijnlijke gevoelens die mijn hart verpletteden. LOUIZE bemerkte het; zij poogde zich te vermannen, en zeide mij toen met zachte stem;

„Bedenk, mijn vriend, dat onze scheiding niet eeuwig is; indien ik hier niet bij u kan blijven, heb ik de vertroostende hoop dat gij mij eens hervinden zult in een oord waar men niet meer scheidt. — Ik sterf jong; ja; maar zonder dat het kwaad of de droefheid mij verdord heeft; ik sterf bemind daarbij; — is dit dan niet gelukkig sterven? Dikwijls, HENRY, zult gij aan mij denken, aan mij die stierf in mijne jeugd, en niemand achterliet om mijn leven te blamen; om deszelfs kortheid te beweenen, eenige beminde harten. — Troost mijne arme moeder, HENRY, als ik er niet meer zijn zal: bewijs dat gij mij bemindet, door te verdienen van met mij hereenigd te worden in den hemel."

Uitgeput door de inspanning die zij gedaan had om te spreken viel zij flaauw. De geneesheer liet mij verwijderen. Ik zag mijne verloofde niet meer alvorens de dood haar verstomd had.

Eene hersen-koorts ontnam mij eenige weken het gevoel van mijn ongeluk en mijne wanhoop. — Lady SYDNEY verliet Engeland; ik zag haar nooit weder. Zij stierf te Nice, geen zes maanden na den dood harer dochter. Alvorens te vertrekken had zij mij een droevigen, maar gelaten en welwillenden brief geschreven: waarbij eenige verzen waren gevoegd, in LOUIZE's schrijftafel gevonden. Het waren buiten twijfel de laatste welke het gevoelvolle, edele meisje gemaakt had. Ziehier dezelve:

La jeune fille mourante à sa mère.

D'un sombre et froid, j'ai peur, bien peur, ma mère!
Pour reposer mon front je ne voudrais avoir
Qu'un gazon vert et frais, et que la lune éclaire
De ses rayons le soir!

Il me serait si doux, lorsque sur moi la terre
Retombera, — dernier linceul avant l'oubli, —
Que la lune ranime à sa tiède lumière
Mon corps enseveli!

Et puis, des fleurs encor: je veux les fleurs que j'aime
Sur la tombe où bientôt je serai pour toujours.
Ma mère, c'est mon voeu: pauvre mourante même,
Les fleurs sont mes amours.

Et quand viendra celui que mon âme est si fière
D'aimer, oh! dis-lui bien qu'il eut mon dernier voeu,
Ma dernière pensée, — et maintenant, ma mère,
La mort m'est douce, adieu!

Lady BLESSINGTON.

Burgerlijke Stand.

Van 15 nov. tot 21 nov.

TE ARNHEM:

Gehuwd: H. J. ten Hoedt met J. M. Smits. — G. Tubbing met J. van Otterlo. — G. van Eldik Thieme met M. A. E. Campagne. — H. J. Wender met W. A. de Jong.

Bevallen: H. Loos, geb. van Gent, D. — J. de Beer, geb. Maandag, D. — E. Otterlo, geb. Engel, D. — G. van Doorn, geb. Efting, D. — E. Hendriks, geb. Oldebroek, Z. — A. Bossert, geb. van der Elst, Z. — A. M. Holsum, geb. Rutgers, Z. — H. W. Lindeboom, geb. Cramer, Z. — A. Jansen, geb. Hoenhout, *twee* Z. — D. Oderkerk, geb. Hoksbergen, Z. — W. Luckesen, geb. van Wijk, D. — C. Jansen, geb. Looijsen, Z. — M. E. de Jonge, geb. Loijens, D. — G. Arnold, geb. Heijs, Z.

Overleden: H. T. IJkelen, 7 j. 1 m. — W. J. van Deelen, 3 j. 6 m. — C. Peeterman, 24 j. — T. Moll, huisvrouw van T. H. Lorentz, 36 j. — A. G. Jansen, 26 j. — J. Broerse, weduwenaar H. Engelen, 64 j. — J. M. Berendsen, 8 m.

TE NIJMEGEN:

Gehuwd: W. van Hattem Theijssen met E. van Leuven. — G. Westerhoff met M. van Baak. — W. van Dinther met W. Meijer. — M. Duis met H. van Kuijk.

Bevallen: M. Simons, geb. van Loock, D. en Z. — P. Hermens, geb. Everts, D. — L. Thehof Noels, geb. Stork, D. — E. Hermsen, geb. Reijnen, Z. — E. J. Ort, geb. Ort, Z. — H. Benders, geb. van Kampen, Z. — G. H. A. Schaab, geb. Schaab, D. — A. L. Bender, geb. Nieden. Z. — S. Nijboer, geb. van der Poel, D. — G. Weijers, geb. Publikhuizen, D. — J. Boucher, geb. Reijnen, D. — J. Cruijsen, geb. Haak, D. — A. Hofkens, geb. Lamers, D. — M. Nijsen, geb. Pouwels, Z. — H. J. van Zwelm, geb. Hermans, Z.

Overleden: A. Bax, geb. Ebben, 82 j. — A. Jansen, geb. Schuth, 30 j. — A. M. Linders, 4 j. — M. Wiertz, geb. Lamers, 67 j. — P. van Lent, geb. Pouwels, 81 j. — P. Miltenburg, 63 j. — L. Maijer, 31 j.

TE ZUTPHEN:

Gehuwd: J. B. van Wouw met W. G. van Spankeren.

Bevallen: J. H. Mellink, geb. Klomps, D. — M. Jenkens, geb. Jansen, Z. — C. J. Maatman, geb. Lugtenbarg, Z. — A. Brans, geb. Evers, Z. — G. Riethorst, geb. Bensink, Z. — M. Jansen, geb. Kolkman, D. — J. Teerink, geb. Endeman, Z.

Overleden: Doodgeb. Z. van J. van Steenhoven en A. van Dorst. — Doodgeb. Z. van A. Makkink en J. Muijderman. — H. Maas, 67 j. — F. G. Hilgers, 1½ j. — J. Hendriks, 11 d. — J. C. Vrugtman, 81 j. — J. W. van Loo, 2¼ j.

TE TIEL:

Gehuwd: Geene.

Bevallen: H. van Toorn, geb. Geurts, Z. — S. Koppen, geb. Franken, D.

Overleden: G. B. van Toor, 18 m. — Doodgeb. Z. van J. de Bie. — H. R. J. Adriaanse, 13 m.

Waterhoogte te Arnhem

Den 23 Nov. 0 El 7 Palm 0 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 1 D.

Advertentiën.

Te Arnhem bij C. A. THIEME, Boekdrukker.